

SAKSFREMLEGG**Styret i Osloregionen 25. september 2026****Vedlegg til sak nr. 34/26**Saksbehandler: Eva Næss Karlsen, sekretariatet for Osloregionen IPR

Vedlegg til sak 34/26 -**OSLOREGIONENS SPØRREUNDERSØKELSE OM NASJONAL
TRANSPORTPLAN (NTP)****1 Innledning**

Regjeringen har startet arbeidet med ny Nasjonal transportplan (NTP) for perioden 2029-2040. For Osloregionen IPR er målet med NTP-arbeidet å styrke regionens gjennomslag i prioriteringene som gjøres i transportplanen. Osloregionen IPR gjennomførte i august/september 2026 en spørreundersøkelse om Nasjonal transportplan (NTP) blant styret, øvrige ordførere og administrative representanter i Osloregionens medlemskommuner.

Undersøkelsen er en del av forankring av NTP-arbeidet. behovene i regionen. Gjennom spørreundersøkelsen ble de viktigste transportutfordringene og behov i kommuner, delregioner og landsdelen som helhet kartlagt. Svarene vil være ett av flere grunnlag for Osloregionens videre arbeid med NTP.

I spørreundersøkelsen har vi bedt om vurderinger for egen kommune/delregion og for Osloregionen/landsdelen. Nedenfor er det gjort en oppsummering av hovedfunn.

2 Om respons på undersøkelsen

Undersøkelsen ble besvart av 66 respondenter i perioden 31. august - 11. september 2026. Dette er ikke et representativt utvalg av de 62 medlemskommunene. Svarene fordeler seg med 40% fra politikere og 60 % av svarene fra administrativt ansatte. Det er litt ulik vektlegging i svarene fra henholdsvis politikere og administrasjon, men det er stort samsvar i vurderingene fra de ulike gruppene i hovedfunn, som er presentert nedenfor.

Det er også regionale skjevheter i besvarelsen, 35 % av svarene kommer fra kommuner i Innlandet. Utvalget har også et tyngdepunkt mot mindre kommuner. Det påvirker hvordan tallene bør leses og brukes.

Rolle (Q1)	Antall	Gruppering i denne analysen
Medlem av styret og/eller interessepolitisk utvalg	8	Politikere (26)
Ordfører/politiker utenfor styret og IPU	18	Politikere (26)

Rolle (Q1)	Antall	Gruppering i denne analysen
Adm. ansatt og annet	40	Administrasjon (40)

Geografisk klynge	Svar	Andel	Delregioner i klyngen	Pol.	Adm.
Innlandet	23	35 %	Hamar, Kongsvinger, Elverum, Gjøvik, Hadeland	9	13
Oslo/Akershus	17	26 %	Follo, Nedre Romerike, Gardermoregionen, Asker, Oslo	6	11
Buskerud/Vestfold	14	21 %	Drammen, Ringerike, Kongsberg, Vestfoldkommuner	8	6
Østfold	12	18 %	Søndre Østfold, Indre Østfold, Mossregionen	3	9

3 Hovedfunn

Nedenfor er oppsummering av hovedpunkter av svarene i undersøkelsen.

- **Jernbane og kollektiv er vurdert som de to viktigste tema for neste NTP, både for kommune/delregion og for Osloregionen/landsdelen.** Begge tema er «svært viktig» for mellom 80% og 90% av svarene i undersøkelsen. Det er ingen forskjell mellom politikere og administrasjon.
- **De største behovene på transportområdet (både lokalt og for Osloregionen):**
 - Sømløs transport mellom transportformer og over fylkesgrenser
 - Styrke kollektivtilbud i kommune/region
 - Bygge ut ny transportinfrastruktur
- **Jernbane: Rikstunnelen er den klareste felles enkeltsaken på regionnivå/landsdelen.** 62 % setter *ny Rikstunnel* som viktigst for Osloregionen. Som nr 2 og 3 innen jernbane på Osloregionen/landsdelsnivå er vedlikehold og utbygging av ny jernbaneinfrastruktur. For egen kommune/delregion er *Hyppigere avganger, bedre togtilbud* viktigst, før *utbygging av ny infrastruktur* og *vedlikehold*.
- **Satsing på kollektivtransport: Bedre tilbud/færre forsinkelser/vedlikehold/** er viktigere enn ny infrastruktur på spørsmål om kollektivtransport

- **Hva er viktigst innen veitransport?**

- Viktigst for Osloregionen/landsdelen er *fremkommelighet for kollektiv og næringstransport* og *Redusere kø og trengsel på vei*.
- Viktigst for kommune/delregion er *Vedlikehold av veiinfrastruktur* og *utbygging av ny infrastruktur*

- **Hvilke tiltak er viktigst for næringstransporten/gods/logistikk?**

- Viktigst for Osloregionen/landsdelen er *Tilrettelegge for mer gods på bane og sjø* og *Bygge ny infrastruktur for gods på bane*. Det samme er også viktig lokalt/i delregion.
- For kommune/delregion er i tillegg *Bygge ny infrastruktur på vei* viktig

- **Ett transportpolitisk mål dominerer, nytt mål om motstandsdyktighet som nr 2**

- Nr 1: I en rangering av de transportpolitiske målene er *Enklere reisehverdag og økt konkurranseevne for næringslivet* rangert som det viktigste av de seks transportpolitiske målene
- Nr 2: *En motstandsdyktig transportsektor som bidrar til Norges samlede forsvarsevne* er nytt transportpolitisk mål og er rangert som nest viktigst
- Nr 3: *Nullvisjon for drepte og hardt skadde* er rangert som tredje viktigst i undersøkelsen.

4 Spørsmål om deltakelse i Osloregionens arbeid med politisk påvirkning

Undersøkelsen avsluttet med to separate spørsmål til ordførerne om hvordan de ønsker å være engasjert i arbeidet med politisk påvirkning i NTP-arbeidet. Her er mønsteret tydelig: 70-80% av ordførerne som har svart ønsker å stille opp i høringer eller møter med nasjonale politikere i NTP-arbeidet som Osloregionen fronter. En stor andel bekrefter at de også ønsker å løfte saker i egen kommune eller delregion.

5 Sekretariatets vurdering

Som nevnt under punkt 2 må resultater fra undersøkelsen leses i lys av at besvarelsene ikke er representativ blant de 62 medlemskommunene i Osloregionen IPR. Samtidig er det noen hovedfunn som vurderes som viktige underlag i arbeidet med NTP og som også bekrefter tidligere vedtatt politikk. I tillegg vil arbeidet i administrativ NTP-gruppe, diskusjoner og innspill på kommende NTP-seminar 27. oktober være viktige del av underlaget for Osloregionens posisjoner om transportpolitikk. Det er lagt opp til politisk behandling av Osloregionens posisjoner og prioriteringer opp mot NTP 2029-2040 i styremøte 27. november.

Foreløpige vurderinger er følgende:

- **Fire bærebjelker.** Jernbane, kollektiv, næringslivets fremkommelighet og beredskap er sentrale tema.
- **Pålitelighet viktig del av hovedbudskap.** «Færre forsinkelser» og bedre tilbud er det mest omforente svaret i hele undersøkelsen for kollektiv og jernbane. Besvarelsene er omforent om punktlighet, vedlikehold og drift av eksisterende jernbane.
- **Ny Rikstunnelen - felles enkeltsak.** Besvarelsene er tydelig at ny Rikstunnel er viktigst regionalt/for landsdelen.
- **Beredskap som samlende ramme.** *En motstandsdyktig transportsektor som bidrar til Norges samlede forsvarsevne* er nytt transportpolitisk mål, rangert som mål nr. 2, og det målet som engasjerer politikerne mest.
- **Sømløshet på tvers av fylkesgrenser.** Dette er en regional prioritet i undersøkelsen
- **Vektlegg vedlikehold og fullføring påbegynte utbygginger.** Vedlikehold løftes frem, samtidig som fullføring av påbegynte utbygginger er viktig.